

Kosteikkojen hoitosopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit 2025

Luomu- ja ympäristösopimuskoulutus 27.3.2025

Sari Björk, Hämeen ELY-keskus

Kosteikkojen hoitosopimus

- Kosteikkojen hoitosopimus on monivaikutteisten kosteikkojen hoitoa edistävä ympäristösopimus.
- Sopimus edistää vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta tai kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä kunkin kohteen sijainnin, laajuuden ja laadun mukaisesti.
- Sopimus on lohkokohtainen ja se tehdään viideksi vuodeksi.

Sopimus voidaan tehdä esimerkiksi

- Kosteikkoalueesta
- Suon kaltaiseksi alueeksi muutetusta turvepellosta
- Tulva-alueesta
- Luonnonmukaistetun uoman tai kaksitasouoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta
- Tulvatasanteesta tai tulvapellostä sekä hoidon kannalta riittävistä suoja-alueista
- Pienten kosteikkojen, pohjapatojen ja tulvapeltoalueiden muodostamisesta ja hoidosta
- [Lisätietoa kosteikkojen hoitosopimuksesta](https://ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi)

Ympäristösopimusten haku 2025

Haettavissa:

- Uudet ympäristösopimukset
- Uudet lohkot lisäaloina
 - Lisäalat liitetään voimassa olevaan sopimukseen alkuperäisen sopimuskauden loppuun asti.
 - Ei hehtaarirajoitetta
- Haku Vipu-palvelussa päättyy 17.6.2025 (aukeaa toukokuussa).
- Maksuaikataulu muuttuu:
 - 1. erä (75 % korvauksesta) marraskuu 2025
 - 2. erä (25 % korvauksesta) toukokuu 2026

Sopimushakemuksen liitteet

Liitä hakemuksen liitteet Vipu-palvelun kautta

- Hoitosuunnitelma
 - Myös lisäaloista uusi hoitosuunnitelma tai hoitosuunnitelman päivittäminen
 - Hoitosuunnitelman teettämiseen voi hakea rahoitusta Neuvo2030 -järjestelmästä.
- Vuokrasopimukset
 - Jäljennös vuokrasopimuksesta
 - Vuokrasopimuksen on oltava voimassa vähintään koko sopimuskauden.
 - Vuokrasopimukseen on syytä kirjata toimenpiteet, joita sopimusalueella tullaan tekemään.
- Jos tuenhakijana on yhdistys tai yhteisö; jäljennös kokouspöytäkirjasta, jossa on päätetty sopimuksen hakemisesta

Kosteikkojen hoitosuunnitelma

1. Suunnitellun hankkeen ja suunnitellun hoidon **yleiskuvaus ja tavoitteet**
2. Kosteikon **hoidon päätavoite ja selostus**, miten suunnitellut toimenpiteet kohteen sijainnin, laajuuden ja laadun mukaan edistävät koko sopimuksen **tavoitteiden saavuttamista**.
3. Peruslohkokohtaisesti toteutettavat **perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet** ja niiden toteutusaikataulu vuosittain.
4. [Selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta](#) (ruokavirasto.fi)
5. Sopimuksen vähimmäisvaatimusten mukaiset **hoidon vaatimukset ja rajoitukset**, jos lohko sijaitsee **Natura 2000- tai suojelualueella**.
6. **Kohteen rakennepiirustus**. [Ohje rakennepiirustuksen tekemiseksi](#) (ruokavirasto.fi)
7. Tarvittaessa selvitys siitä, millaisilla ennakoivilla toimilla sopimukseen haetuilla peruslohkoilla mahdollisesti olevaa **suurepetouhkaa pyritään vähentämään**, jos joidenkin sopimukseen haettujen lohkojen hoitomuotona on laidunnus.

Sopimuslohkojen kasvit tulee ilmoittaa oikein

Kosteikkojen hoitosopimus

- Lohko on haettu tai haetaan kosteikon hoitosopimukseen
- Maankäyttölaji on muu alue

Lohkon kasviksi ilmoitetaan:

Ympäristösopimusala kosteikko

Ympäristösopimusten muutokset

- Voimassa olevaa sopimusta ja uutta haettua sopimusta voi muuttaa peltotukien hakuaikana ja muutosvaiheen aikana tietyissä tilanteissa.
 - [Ympäristösopimusten muutosmahdollisuudet](https://ruokavirasto.fi) (ruokavirasto.fi)
- Lohkon poistaminen sopimuksesta on mahdollista ilman takaisinperintää -> ilmoitus ELY-keskukseen vapaamuotoisella hakemuksella peltotukien haun aikana
- Sopimuksen siirto toiselle tilalle
 - Siirtoa käytetään SPV-tilanteissa tai siirrettäessä sopimus tilalle, jolla ei ole voimassa olevaa sopimusta (ennen peltotukien haun alkamista lomakkeella 160)
 - Siirto tilalle, jolla on jo voimassa oleva sopimus -> siirrettävät sopimuslohkot lisätään voimassa olevaan sopimukseen lisäaloina
- Sopimuksesta voi luopua ilman takaisinperintää vain poikkeustapauksissa
 - Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde (lomake 474)

Kosteikon perustaminen ei-tuotannollisena investointina

- Ei-tuotannollisten investointien korvausta voi hakea kosteikkoinvestointeihin
 - Vesiensuojelua edistävät kosteikot ja uomat
 - Luonnon monimuotoisuutta parantavat kosteikot ja uomat
 - Ilmastonmuutoksen hillintään vaikuttavat turvepeltojen kosteikot ja suonkaltaiset vettämiset
- Haku Hyrrä-palvelussa on auki ja päättyy 30.6.2025.
- Kohteen on oltava korvauksen hakijan hallinnassa koko investointihankkeen toteuttamisen ajan.
- Investointihankkeen voi aloittaa vasta, kun päätös korvauksen myöntämisestä on tehty.
- Korvauksen edellytyksenä on, että investoinnin kohteen valmistuttua kosteikon hoidosta tehdään ympäristösopimus.

Kosteikon perustaminen ei-tuotannollisena investointina

- Hakemuksen liitteeksi tarvitaan kosteikkosuunnitelma liitteineen
 - Toimenpiteen toteutussuunnitelma, rakennepiirustus, mitoituslaskelmat, kustannuslaskelma ja rahoitussuunnitelma
- [Ruokaviraston ohje suunnitelman sisällöstä](https://ruokavirasto.fi/sisallöstä) (ruokavirasto.fi)
- Suunnittelukustannukset on korvattavissa Neuvo2030 -järjestelmän kautta.

Lisätietoa kosteikon perustamisesta ja hoitosopimuksesta

Ruokaviraston, ELY-keskusten ja Maaseutuverkoston yhteistyössä järjestämät webinaarit, joiden materiaalit löytyvät tapahtumasivuilta:

- [Kosteikot – rahoitusmahdollisuuksia perustamiseen, kunnostamiseen ja hoitoon 14.3.2025](#)
(maaseutuverkosto.fi)
- [Ilmastokosteikon suunnittelun ja perustamisen haasteet sekä hyvät käytännöt 18.3.2025](#)
(maaseutuverkosto.fi)
- [Miten perustan kosteikon ei-tuotannollisen investoinnin tuella 20.3.2025](#)
(maaseutuverkosto.fi)

Yhteystiedot

Keski-Suomi

Merja Lehtinen 0295 024 570

merja.lehtinen@ely-keskus.fi

Pirkanmaa

Marika Arrajoki-Alanen 0295 036 040

Jaana Nieminen 0295 036 378

ymparistosopimukset.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Häme

Sari Björk 0295 025 175 (ympäristösopimukset)

Kaisa Valaja 0295 025 103 (ei-tuotannolliset investoinnit)

kirjaamo.hame@ely-keskus.fi